

Дзвоник

№ 206

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 17 рік видання, червень, 2024 рік

Дзвоник (Clopotel)

№ 206, 2024 р.

Журнал для українських дітей Румунії.

Заснований у 2007 році.

ISSN 2501-2630

ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Людмила Дорош

Редактор: Ольга Сенишин

Редколегія: Міхаєла Гербіл,

Михайло Михайлюк, Михайло Трайста

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Електронна адреса редакції:

clopotel@uur.ro

Друкарня:

«RCR Print»,

Бухарест, Румунія

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками
- * дидактичну сторінку
- * переклади румунських класиків
- * сторінку народознавства
- * рубрику «Славетні українці»
- * рубрику «Вивчаємо англійську»

Дзвоник завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

*Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!*

Ганна МАКСИМОВИЧ

Чудовий день

Вітер в полі розхитав
Голубий дзвіночок –
Забринів, затрепетав
Ніжний голосочок.

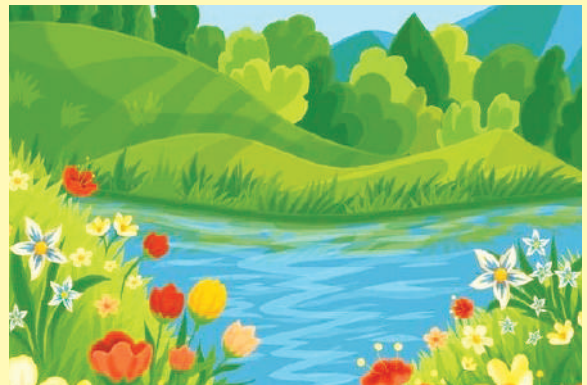
Усміхнулося за мить
Сонечко ласкаве
І послало у блакить
Промені яскраві.

А хмаринки попливли
Навпростець до річки,
Чепурились, як могли,
Умивали щічки.

Привітала літній день
Польова ромашка,
У небесну чисту синь
Полетіла пташка.

Перепілка діточок
У росі купала,
І пахучих квіточок
Снопки в'язала.

Цей чудовий літній день
Барвами чарує
І мелодії пісень
Щедро всім дарує.

Микола БРАГА

За що я люблю літо

Засвітить сонце дивно враЗ
На ньому з'являться румяна.
Природа зніме з себе плаЩ,
Всміхнеться літечко духмяно,
Воно прийшло через морЯ,
З'єднає те, що було навпіл,
Вечірню й ранішню зорЮ.
Промчить по небу наче яструБ.
Серед ланів, прекрасних сіл
Теплом зігріє нашу землЮ,
І буде радісно навкіл,
Старання літа не даремні.
В інших фарбах стане світ
І зірки з неба світять земно.

Галина КИРПА

Плело віночок літо

Плело віночок літо,
сиділо і плело.
Межи волошок в житі,
де зелено було.
Де гномики танцюють,
дюймовочки – в квітках,
де всі на світі чують,
про що співає птах.
Про що шепочуть житу
волошки голубі...
Сплело віночок літо,
сплело, та не собі.
У сонячній долоні
той піднесло вінок –
подарувало доні
для золотих казок.

Оксана ЛУЩЕВСЬКА

Повітряний змій

Хить-хить –
повітряний змій
летить.

Виль-виль –
хвіст торкається
хвиль.

Блим-блим –
і я полину
за ним

у небо блакить:
хить-хить.

Іван КОВАЛЕНКО

Теплінь

І вся земля одним теплом цвіте.
Яка теплінь! Немає зовсім спеки,
І вся земля одним теплом цвіте.
В заплавах поспиналися лелеки –
Їм чути навіть, як трава росте.
Я на човні. А озеро – прозоре,
І в нім життя клекоче і буя.
Дрімають верби в сонячній просторі,
І в озері на дні розтанув я.
Яка теплінь! Не буде громовиці,
Голубить світ ласкава ця теплінь.
На лузі скошенім нестрижені копиці,
Як дітлахи, біжать у далечінь.
Не знаю я, навіщо жить на світі.
В нім стільки лиха, зла, куди не кинь.
Та, мабуть, варт хоч день один зустріти,
Коли була така ясна теплінь.

Наталка ЛОГВИН

ГОЛУБКА ГОРЛИЦЯ

Літній ранок був сонячний і теплий. Сашко вийшов на ганок, перевірів, чи вудочки стоять на місці і задумався: «Куди б це піти сьогодні? Забіжу спочатку до Насті й Даринки та й гайнемо кудись разом!» – склав він швиденько незатійливий дитячий план.

Весело посвистуючи, хлопчик зайшов у двір до дівчаток і знайшов їх перед хатою, та виглядали вони засмученими й стурбованими.

– Що трапилось? – запитав розгублено хлопець.

Дівчатка наперебій почали розповідати, що до них от уже другий день не прилітає голубка, яку вони називали Горлиця.

– То, може, вона полетіла в ліс чи в парк, – заспокійливо міркував Сашко.

– Ні! Ось її голуб Гулька, з яким вони нерозлучні, сидить он там на карнизі.

– Ну то й що, – не вгавав хлопець. – Вона собі десь літає, а ви тут переживаєте.

– Ні! Голуби дуже дружні й вірні. Один без одного не літають. Про це нам розповідав наш тато.

– Тоді не знаю, що й казати, – засумував і Сашко.

– Може, вона замерзла, – припустила Настя. – Адже вночі було дуже холодно.

– Ні, – після декількох хвилин роздумів відповів Сашко. – Вони дуже витривалі. У

голубів під пір'ячком товстий прошарок жиру, який вони напасають влітку. Тому вони й узимку не замерзають. А влітку – тим більше.

– А, може, вона летіла з лісу, стомилась і заблукала, – підключилася до розмови і маленька Даринка.

– Та ні! – Настя впевнено вигукнула. – Знаєш, як вони добре літають! Бувають навіть такі голуби, які й поштуносять. Про це нам розказував наш дідусь Валентин, бо в нього такі є, він займається вирощуванням таких голубів. А ще він нам розповідав, що в давні часи люди навчилися писати листи, але вони не мали як дуже швидко надсилати їх. Тому наші предки приручили

голубів і навчили їх приносити листівки з будинку до будинку, з вулиці на вулицю або навіть з одного міста до іншого.

– А як це вони носили ті листівки? У дзьобі чи в лапках, чи під крилом тримали? Чи як? – посміхаючись, запитав Сашко.

– От і неправильно, – відповіла Настя. – Дідусь казав, що листи скручували у трубочку і нитками прикріплювали до спини голуба так, щоб він міг вільно летіти. Але перед цим їх довго тренували.

– Ого! Я такого й не знав.

– І я не знала, – додала й собі Даринка. Діти знову подивилися на голуба Гульку. Він сумно сидів на карнизі з опуше-

ними крилами. Він не просив ні їсти ні пити, як це робив завжди, коли бачив дівчаток. Що ж їм робити? Як і де шукати Горлицю?

Та раптом почувся якийсь стукіт. Гуля підняв голову, стрепенувся і миттю піднявся вгору. Він кружляв біля даху, потім опустився вниз до маленького віконця і почав битися об нього. За тим вікном він бачив свою Горлицю, яка нарешті наважилася спробувати втекти з-під даху і шумно вдарилася об скло, що відділяло її від чистого синього неба і вірного Гулька.

Діти побачили, як Гулька розшукав свою пару.

– Бідолашна! Як же вона втрапила в таку пастку? – зразу зацікавився Сашко.

– Ой! Що ж нам робити? – мало не плакала найменша Даринка.

– Давайте покличемо тата! – вигукнула кмітлива Настя. І всі троє кинулися шукати тата Юрка.

Дядько Юрко косив траву в садку. Його розмірені думки і роботу перебили стурбовані викрики дітей.

– Тату, мерщій до нас!

– Тихо, тихо, не галасуйте. Що трапилось? – запитав він у дітвори.

Діти навперебій показували на маленьке віконечко, у яке билась голубка.

– От біда! Як же це вона опинилась там? – у голос роздумував Юрко. – Це, напевно, було вчора під час сильного вітру і дощу. Голубка, мабуть, сиділа на вікні, а рвучкий вітер раптово закрив віконечко і вона опинилась у пастці.

– Що ж, дітвора, йдемо визволяти Горлицю! – додав він рішуче.

Дядько Юрко взяв високу металеву драбину, приставив до будинку і вправно піднявся до віконечка. Після того, як він обережно відкрив його, голубка вилетіла на волю. Діти від радощів стрибали, обіймались, кричали. А голуб Гулька злетів до Горлиці, вони піднялися високо в небо і радісно кружляли над садибами. Налітавши, голуби всілися на гілочці та й заходилися чистити пір'ячко одне одному, поглядаючи на щасливих дітей, які не зводили з них пильних радісних очей.

Аделя ГРИГОРУК

Мамина пісня

Кличуть вранці квіти
У садочок,
Там матусин чути
Голосочок.

Матінка, як квіточка,
Вродлива,
А її пісні –
То справжнє диво.

Буду щедро квіти
Поливати
І пісні в матусі
Переймати.

Хай квітує рідна
Україна
Й лине пісня наша
Солов'їна.

На свято

Нині дівчинка Діанка
Вдягне гарну вишиванку,
А на ній – такий узір,
Що усім чарує зір.

Взує нові черевички,
Заплете в косички стрічки.
Разом з мамою і татом
В дитсадок підуть на свято.

Людмила ДОРОШ

В очікуванні зубної феї

Історія VIII. Перший лист від феї.

І от настав ранок. Діти були сонні, ніяк не хотіли прокидатися. Мама з бабусею будили їх, як могли. Софійка ще якось встала сама, а малий Данилко ніяк не хотів підводитися. Довелося бабусі витягувати його з ліжка за ноги! Та насправді хлопчику це дуже подобалося і було їхнім своєрідним ранішнім ритуалом.

– Поспішаймо, дівчора, – підганяв їх дідусь. – Автобус чекати не буде, а як спізнитесь в садочок – залишитеся без сніданку!

Без сніданку діти не хотіли залишитися, особливо Данилко. Вони знали, що сьогодні в меню їхні улюблені сирнички із чорничним джемом. Вони у їхньої кухарки виходили неперевершеними і всі діти їх страшенно любили і намагалися не пропускати садочок, коли ранок починався із сирників.

Тож за всією цією ранковою метушнею і Софійка, і Данилко геть забули перевірити, чи отримали від феї відповідь на свого листа.

Та зате коли вони повернулися із садочка, то відразу ж побігли до спальні. Софійка рвучко підняла подушку, плекаючи в душі палку надію знайти там для себе листа, але в той же час і хвилюючись, що його там не буде.

– Є! Лист є! – майже одночасно закричали Софійка із Данилком.

– Мамо, мамо! – загукали діти і, мов ті енергійні лошата, побігли сходами вниз.

– Фея написала нам відповідь, мамо! – загукала Софійка, скачучи від нетерпіння і за-

хвату. – Прочитай нам листа зараз, будь-ласочка! – благала вона маму.

– Ну добре, з вечерею можна трішки почекати, – погодилася мама, дивлячись на піднесені личка дітей.

Вона взяла листа і почала читати: «Дорогі Софійко та Данилко! Ви мене дуже приємно вразили своїм листом, а ще дужче – подарун-

ком! Він займе належне місце в моїй галереї дитячих малюнків. Не часто мені пишуть діти, але коли це стається, я дуже радію. Адже це означає, що відтепер ми з вами – друзі! Софійко, я радію, що зробила свій внесок і твоє бажання

придбати нові ролики скоро здійсниться. Данилку, запасись трішки терпінням, проте знай: незабаром я прилечу й до тебе! І мені буде дуже приємно отримати від тебе гарного і біленького молочного зуба. Тож не їж цукерок після того, як почистиш їх увечері (так-так, я і це знаю)!

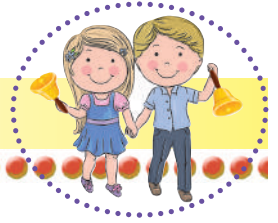
А тепер про себе: я живу високо в небі, моє царство за пухнастими хмаринками. Я харчуюся пилом квітів, п'ю нектар із веселки. Кожного дня я вдягаю нову сукню, яку мені шие моя сестра – фея квітів. Сукні зроблені із найніжніших і найгарніших пелюсток квітів. А моє ліжко зроблене із м'якенької хмаринки. А ще кожного ранку я п'ю невеличку чашечку золотого напою, зробленого із першого сонячного промінця. Це додає мені енергії та допомагає відчувати, до кого з дітей мені потрібно летіти. Ось і зараз я відчуваю, що мене чекають. Тож почувся, любі друзі. Пишіть мені!

З любов'ю,
ваша фея».

Діти слухали листа і радісно посміхалися.

(Далі буде)

Анатолій КОСТЕЦЬКИЙ

Мрія

Якась бджола
в траві гуде.
Кудись
якийсь хлопчак іде.
Повзе мені на майку жук.
А я –
на сонечку лежу,
лежу і думаю про те,
чому так швидко
клен росте?

Вночі – росте,
росте і вдень,
росте й тоді,
як дощ іде –
щомиті вище й вище,
мов у казках чи віршах!

От взяв би –
та й мене навчив
(йому ж це, мабуть, просто!)
рости і вдень, і уночі,
щоб стати вище зростом,
бо я ходжу
вже десять днів

і про одне лиш мрію:
«Як хоч на голову мені
перерости Сергія?!»

Тоді б я
так йому сказав
неголосно – та чітко:
– Гей, ти!
Щоб Олю – не чіпав!
Вона моя сусідка.
А як зачепиш,
то гляди:
намну одразу ж вуха!..

Ну й налякався б
той Сергій –
і втік би геть щодуху!
Отак було б...

А поки я
дивлюсь на нього
іздаля,
лежу на сонечку й мовчу –
рости у клена
вперто вчусь...

Анна ОВЧАРУК,

10 років

Повелителі усього живого

Розділ 13

Нове пророцтво.

Єлизавета, Воїндобра і дракони вибралися з великої в'язниці Жахомінії через прохід, яким туди потрапив ластівка.

– Таке враження, що я 100 років не бачив світла, – заговорили дракони майже одночасно.

Але дивилися всі на Срібліно.

Той шукав сонце. Срібна луска почала вигравати на сонячному промінні і рани стали загоюватися. Срібліно широко розправив крила і здавалося, що він от-от злетить. Його сайво, постать, розміри вражали. Виглядало, ніби він – король драконів. Ще через мить відновилися і його очі.

– Сонце... Проміння... Нарешті я знову відчув це тепло... Часто були такі моменти, коли я вже не мав надії знову... знову побачити світ...

Він обернувся до всіх і щиро подякував:

– Дякую вам, друзі. Я ваш боржник!

– Нам нічого не потрібно, Срібліно. Ми всі сьогодні побачили, наскільки Ланамі жорстока. Завойовувиче, ти знаєш, що вона довго це планувала. І коли ти охороняв Дерево життя, вона розповіла мені свої плани, але я не встигла про це тебе повідомити. В мене самої виникла гора проблем, – почала Єлизавета пояснювати колишнім ув'язненим ситуацію.

– Єлизавето... Головне, що ми всі зараз у безпеці завдяки тобі, Воїндобра, та іншим

драконам, які сьогодні були тут із нами, – відповів за всіх Срібліно, та його перебив ластівка:

– Знаєте, мені здається, що ми все ще не в безпеці...

Ластівка не договорив, адже прямо на нього полетіла вогняна куля. І в ту ж мить пролунало:

– Аісотураманарарвачіріакаврїанагія! – і перед ним з'явився великий прозорий щит, невидимий для всіх інших, окрім Єлизавети та Срібліно. Вогняна куля просто зупинилася і відскочила.

– Р-р-р, менеєр такр нер здолатир-р-р! – сказав ХТОСЬ.

Із-за якогось каменю вилетів палаючий вогняний дракон. Він був втіленням вогню: крила, хвіст, кігті – усе вогняне.

Срібліно вийшов уперед і подивився у вічі дракону.

– Здогадавсяр втіктир, Срібліно! Цьогор рразур тобір кінецьр! – і лавовий дракон пішов у напад.

– Синку, не лізь! Я займусь ним! – вигукнув Сріблоний, але Срібліно вже зчепився зубами і

кігтями з Огнером – головним воєводою Ланамі.

Дракони відлетіли. Огнер пішов у напад, але срібний дракон швидко зманеврував, ухилився від атаки і напав: одним швидким і точним рухом кігтей відштовхнув ворога, а другим – завдав сильного удару. А ще за мить суперник був у лаві.

– Р-р-р, лавар менір нічоєр нер зробитьр, бор яр вогнянийр драконр ір Ланамір далар менір захистр відр лавир! – прори-

Малюнок авторки

чав Огнер. Та королева драконів не забезпечила йому непотопність (неможливість втонути).

– Сподіваюся, ТЕПЕР ми в безпеці? – обернувшись, промовив наш герой і побачив, що всі дивляться на нього дуже здивовано – Чому ви всі так на мене дивитеся?

– Ти... король драконів? Чи король битви? – запитав Воїндобра.

– Я не розумію.

– Ти бився зі швидкістю блискавки, із силою легендарного духа пташок, уміло, наче в битві ти як риба у воді! Наш світ давно вже такого не бачив! – пояснив вражений Завойовувич. – Мабуть, ти – істинний король драконів!

– Срібліно і Воїнедобра, чи можемо ми поговорити? Але наодинці, – попросила королева пташок, коли компліменти і вигуки здивування трохи вщухли.

– Гаразд, – відповів ластівка, – чесно кажучи, я навіть підозрюю, про що ти хочеш поговорити.

– Я вам довіку вдячний за те, що витягнули мене з тієї в'язниці. У будь-якому випадку, я готовий слухати, – відповів дракон.

Вони відійшли трохи від компанії. Єлизавета ще трішки вагалася: «Я впевнена, що Срібліно – частина пророцтва. Але якщо це не так, то чи варто його в це втягувати?»

Розмову почав ластівка:

– Для початку я хотів би представитися, адже про мене вам нічого невідомо, так само, як і мені про вас. Я – ластівка з далекого звідси краю. Вчора в мене була церемонія, на якій дають ім'я. Коли я побачив «свого» Світлоптаха, ним виявився король їхнього царства. До церемонії я почув пророцтво. Виявилося, що саме він його мені і прислав. Той Світлоптах сказав, що я маю прилетіти сюди і дав мені ім'я Воїндобра. Зараз я тут. Єлизавето, розкажи тепер про себе, будь ласка.

– Я – королева п'ятого царства пташок. Зовсім нещодавно на краю моєї території трапилася пожежа, в яку я потрапила з

Манегою. Коли ми з нею вибралася з того палаючого лісу, то опинилися в забутому селі. Там я і почула своє пророцтво. Срібліно, розкажи трохи про себе теж. Відчуваю, це буде сумна історія.

– Ну що ж... Якось, коли я був ще малим, до нас прийшла Ланамі. Коли вона мені сказала: «Цей дракон стане моїм гарним воїном», я розсердився. Це було дуже нагло! Я відповів: «Вибачте, але я не збираюся бути Вашим воїном! Я сам виберу, чийм воїном я буду!» Ланамі зрозуміла, що я ніколи не буду на її боці, тому одного разу вона мене зловила і кинула у в'язницю Жахомінію. Там я пробув дуже довго. В один із тих довгих днів чи ночей я почав щось шкрябати на камені. Я його зберіг. Ось, подивіться.

Пророцтво

Як прийде світловоїн та розсудливий лідер, об'єднаються троє.

Птах – розсудливий лідер, відданий своїм назавжди, покластися можна на неї неодмінно.

Світловоїн – борець за мир та маг, який має ключ до таємниць.

Ну і останній – неперевершений і розсудливий воїн-дракон, який вийде переможцем із кожної битви.

І об'єднаються вони, і об'єднаються три стихії:

Повітря швидке,

Вода буйна,

І вогонь гарячий.

Не останнє це пророцтво про те, що придуть могутніші від нас, але і не перше.

– Ось таке пророцтво. Мені здається, що буде ще хтось. Адже там написано, що це не останнє пророцтво про те, що має з'явитися сила, могутніша від нас.

– Нам варто подумати, що робити. Давайте повернемося назад, – запропонувала спокійно Єлизавета.

– Зось я не думаю, що ви далеко звідси підете! Е ні, цього разу ми вас зловимо! – сказав хтось.

(Далі буде)

Всеволод НЕСТАЙКО

Пригоди Журавлика

(Продовження з попереднього числа)

Злетіли вони на дах.

Глянув журавлик і аж дзьоба роззявив від здивування. Весь дах був вкритий горобцями. Тисячі горобців, щільно притулившись один до одного, сиділи на даху.

– Ой! Що це?

– Це – горобенція, – урочисто сказав Чик Чирикчинський. – Тобто київська міська конференція горобців. Час від часу ми скликаємо її для вирішення важливих горобчачих питань. Я подумав, що без горобенції розшукати Ціві-Тівіка у величезному Києві буде просто неможливо.

– Так. Мабуть, ти правий. Молодець! – погодився журавлик.

Чик Чирикчинський злетів на телевізійну антену.

– Шановні горобці! Пропоную на порядок денний такі питання: перше – пошуки чижика Ціві-Тівіка, друге – персональна справа горобця Ціня Цвірінькала, третє – поточні справи. Хто за такий порядок денний, прошу підняти крила. Хто за? Хто проти? Хто утримався? Утримався один горобець Цінь Цвірінькало. Порядок денний приймається. По першому питанню слово має наш гість з Рудого болота журавлик. Прошу!

Журавлик злетів на телевізійну антену і коротко доповів суть справи.

Потім почалися виступи.

– Горобці! – сказав один виступаючий. – Дуже добру справу розпочав журавлик. Звільнення пташок з неволі – назріле питання. Один мій знайомий горобець який недавно гостював у мене, розповів, що, наприклад, у

Литві прийнято закон про заборону тримати у домашній неволі диких звірів.

– А я... А я... – злетів на телевізійну антену другий виступаючий. – А я читав недавно у «Літературной газеті»... на стенді біля філармонії... статтю про те, що навіть зоопарки – це вже вчорашній день, що тримати у клітках диких звірів – це дикунство, що час уже від цього відмовитися назавжди і замість зоопарків утворити заповідники, де б звірі і птахи жили у природних умовах.

– Правильно! Правильно! – закричали звідусіль делегати і захоплювали крилами.

По першому питанню було прийнято одноголосне рішення – шукати чижика Ціві-Тівіка всюди.

Потім горобенція розглянула друге питання – персональну справу Ціня Цвірінькала. Цінь Цвірінькало був великим бешкетником і робив багато шкоди: викльовував у пекарні мак із булочок, перевертав у дитячому садку стаканчики з молоком, псував на балконах квіти... Дуже скаржилися на нього і сини-

нички-сестрички. Він за ними ганявся, чирикав різні дурниці, дражнив і ображав їхню синичачу гідність.

Вся горобенція гнівно засудила поведінку Ціня Цвірінькала і зробила йому останнє серйозне попередження, після якого він буде позбавлений київської прописки і вигнаний за межі міста.

Потім розглянули третє питання – поточні справи: суперечки між окремими горобцями, квартирне питання, підготовка до зими тощо.

На цьому горобенція закінчила свою роботу. Делегати розлетілися по місцях.

(Далі буде)

●●● Славетні українці ●●●

Іван Григорович-Барський

З Ольгою Сенишин

Цей відомий український архітектор є одним із найбільш знаних зодчих * XVIII ст., найяскравішим представником стилю українського бароко, ім'я якого тісно пов'язане з історією архітектури Києва. Іван Григорович-Барський в історію культури України увійшов як архітектор-новатор. Його особиста архітектурна творчість була дуже плідною: за 40 років він виконав значні інженерні роботи на Подолі, створив багато оригінальних типів культових та світових споруд у Києві та його околицях, на Лівобережній Україні. Його вважають найвидатнішим київським зодчим пізнього бароко, який не тільки лишив непересічні зразки власної творчості, а й надав нового стилістичного звучання старовинним архітектурним витворам. Різноманітна й плідна діяльність великого майстра відіграла помітну роль у визначенні художнього обличчя української архітектури того часу. Усі збережені споруди його авторства тепер є архітектурними пам'ятками національного значення.

Народився Іван Григорович-Барський 1713 року в заможній купецькій сім'ї, яка перебралася на Київщину з міста Бара, тепер Вінницької області. Звідти й походить друга частина прізвища. Майбутній зодчий навчався у Києво-Могилянській академії, де отримав різноманітні світські знання – крім гуманітарних і природничих наук, опанував також основи архітектурно-художнього мистецтва. У тому ж закладі навчався і його старший брат Василь, відомий мандрівник по святих місцях і письменник. Після навчання служив у Київському магістраті на різних посадах, зокрема наглядав за дотриманням у місті містобудівної дисципліни: меж домоволодінь, пожежної безпеки тощо. У цей період Іван Григорович одружився та налагодив сімейний побут для своєї чисельної родини, яка складалася з 15 дітей.

Вже пройшовши вишкіл на будовах інших зодчих, Григорович-Барський приступив до самостійної творчості. Архітектурну діяльність він розпочав 1748 р. з прокладення водогону на Подолі і спорудження там водорозбірного фонтану із фігурою біблійного Самсона, що роздирає пащу лева. За його проектами побудовано низку сакральних, громадських, господарських, приватних споруд у Києві, а також на Київщині та Чернігівщині. Зі збережених донині його споруд варто

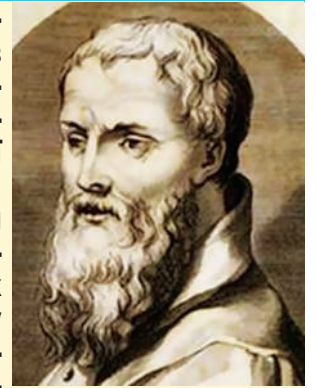
згадати церкви Миколи Набережного та Покровську в Києві на Подолі, Спасо-Преображенський собор і будинок київської полкової канцелярії в Козельці. Крім того, Григорович-Барський виконував добудови та реконструкції монастирських і церковних комплексів у Києві. Для творчості зодчого були характерні багатство композиційних прийомів, мальовнича пластика фасадів та рослинні орнаменти в стриманому, витонченому декорі. Йому вдалося наблизити українське архітектурне мистецтво до кращих зразків європейської культури. На думку спеціалістів *«будови нашого мистця визначаються своєрідним стилем на основі цілої культури української архітектури і народного мистецтва. Факти з діяльності І. Барського і самі його споруди свідчать, що був він не тільки визначним мистцем, але також і добрим техніком-інженером»*.

Був Іван Григорович-Барський і виробником та постачальником будівельних матеріалів на різні київські будови, мав два власні цегельні заводи. Він мешкав на Подолі у власному будинку, збудованому за своїм проєктом. Протягом 1780-их на схилі років зумів документально підтвердити своє шляхетство, успадковане нащадками.

Помер знаменитий архітектор Іван Григорович-Барський у 1791 у віці 78 років, проживши дуже довге насичене життя. Був похований в Києві на Подолі біля церкви Богородиці Пирогощої, у якій його батько Григорій колись був старостою і яку потім він відбудував. Точно місце його могили не встановлено.

У містах Київ та Бар є вулиця І. Григоровича-Барського. У 1996 році «Укртелефільм» зняв документальну стрічку «Іван Григорович-Барський» із циклу «Архітектори Києва». У 2011 році Національним банком України випущена срібна монета «Родина Григоровичів-Барських» номіналом 10 гривень, яка містить помилкову дату смерті архітектора.

*зодчий – художник-будівельник, архітектор.

Христина КОСТЕНКО

Пригода капелюшка

Літньої днини одна жінка гуляла в парку, а потім присіла на лавку, зняла солом'яного капелюшка і поклала поруч. Вона замилювалася малечею, яка неподалік бавилася на дитячому майданчику, аж тут забринів мобільник.

– Алло! Що сталося? Яка температура в дитини? Отруєння – це не виграшки. Так-так, звісно їду, – жінка похапцем вирушила у справах.

А капелюшок залишився на лавці та неабияк непокоївся, бо хазяйка за ним так і не повернулася. Тож він боязко притискався до лавки, щоб його ніхто не помітив.

Під вечір здійнявся вітер і щосили дмухнув на капелюшок, тож той знехоча помандрував парком. Ось він пролетів повз стару липу, яка здивовано спостерігала за ним крізь духмяний цвіт. Проймав повз кремезного дуба, у підніжжя якого білочка випрошувала у відвідувачів парку гостинці. Далі капелюшок помітив алею молодих берізок, які неміло шелестіли-перешіптувалися поміж собою, і впав неподалік. У цю мить його підхопила дівчинка:

– Мамо, мамо! Дивись, який гарнесенький, яка яскрава квітка на ньому!

Жінка нахилилася над капелюшком:

– А й справді гарний! Це троянда, доню.

– Давай його візьмемо собі, – наполягала малеча.

– Але ж він чийсь, і його хтось шукатиме, – повчально відповіла мати.

– То як нам вчинити?

– Віддамо його..., – жінка роззирилася довкола, – тому сторожу, який стереже майданчик з атракціонами. Як гадаєш?

– Але ж він може забути про капелюшок, бо геть старенький! – вигукнула дівчинка.

– Доню, хіба можна таке казати про людей? – пожурила жінка малу. – Ходімо!

Тож вони підійшли до маленького сивого чоловіка і віддали капелюшка, бо раптом його хтось шукатиме. Дідусь лагідно посміхнувся і промовив:

– Не переймайтеся, тепер він у надійних руках.

Мати з донькою вирушили гуляти парком, а дідусь поклав капелюшка поруч на лавку та й задрімав. Аж тут прилетів хитрий ворон, довго придивлявся до капелюшка і скося зиркав на дідуся, який мирно сопів під гучні звуки атракціонів. Тож ворон хвацько вхопив

капелюшка і полетів на ясеня. Там він поклав свою здобич на гілки і зручно вмотився в капелюшку, наче в гнізді. Уночі птаху було затишно, бо капелюшок мав надзвичайну властивість – він зберігав тепло і благодать того жіночого серця, яке його загубило.

На ранок ворон полетів шукати поживу. А капелюшок самотньо висів на ясені й озирався довкола, але знову завдяки поруху вітру опинився під деревом. До капелюшка підбіг песик і радісно загавкав, то наближаючись, то тікаючи, наче вполював якогось звіра. Капелюшок з острахом дивився на гостренькі зуби песика, і той таки вхопив його за самісіньку червону квітку. Песик покірно приніс трофей до свого господаря. То був хлопчик, він пильно подивився довкола, міркуючи, хто б міг загубити капелюшка, і насварив свого чотирилапого товариша:

(Продовження на 14 сторінці)

Вивчаємо англійську

З Гриною Савіною

1. Ось і настало літо. Розмалуй привітання.

2. Відшукай слова, пов'язані з довгоочікуваною порою року.

DRNEAMESMLSBTBE
RRTAHBAELSUIIUN
SSACCIUERERKUEE
NEXULIHCLZFISBG
LBSBGSLSSTSSBNGSH
BAOSAESAIOINCI
MACEAAFNPJAZIKY
TJSICLDIWGRCHLG
LNWDPAAGVLQDZTAV
XLNTLOWNPVPRAWN
GAUSXIRWUHVXBDT
SKLGFMLTXSHEVRM
NOITACAVWAVESAN
PCDNSEBTPYXWSOJ
QBDCGRSZWLBDRL

Bathing Suit
Bikini
Boardwalk
Lifeguard
Pelican
Sailboat

Sandals
Sand Castle
Scuba
Sea
Seashell
Sunglasses

Surfboard
Tropical
Vacation
Waves

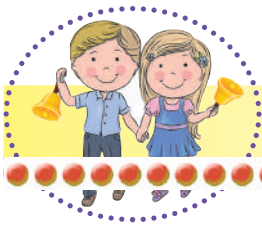
3. Намалуй свою найулюбленішу забаву влітку. Напиши, що тобі хотілося б зробити цього літа; не забудь написати найулюбленішу страву або напій.

4. Прочитай уважно завдання-речення та розмалуй за вказівками.

1. Chris's shirt and tail are green. His hair is brown.
2. Elsa's shirt and tail are pink. Her hair is yellow.
3. The little fish are purple, and the big fish are red.
4. The castle is yellow. The windows and the door are orange.
5. The roof is orange, and the flag is red.
6. The seaweeds are green, and the starfish is pink.
7. The water is blue, and the sand is yellow.

(Початок на 12 сторінці)

– Фурсику, що мені з ним робити? Ач, який ти активний! А навколо жодної дівчинки чи жінки, яка б могла його загубити.

Песик здивовано подивився на господаря, привітно махаючи хвостиком, та й подався вивчати найближчу галявину. А хлопчик побрів на лавку, де понуро розглядав капелюшок. Той не пручався, бо відчув, що потрапив до дитини зі щирим серцем. Згодом до хлопчика підійшла його мама і вигукнула:

– Ромчику, звідки цей гарний капелюшок? То ви мені з татом приготували сюрприз?

Хлопчик зі сльозами відповів:

– Мамцю, капелюшка знайшов Фурсик, та що мені з ним робити?

Жінка присіла поруч і обійняла сина:

– А чому так непокоїшся?

– Як чому? Бо не знаю, як правильно вчинити.

– Нумо поміркуємо, яким чином можемо допомогти капелюшку знайти господарку.

Жінка не втрималася й одягнула головний убір, витягла з сумочки люстерко і замилювалася собою. За нею пильно спостерігав ворон, який прилетів неподалік на каштан. Він норовив і цього разу поцупити капелюшка, бо відчув, що в ньому надто приємно засинати. У цей час повз них проходив дідусь, який поспішав до майданчика з атракціонами. Він радісно вигукнув:

– Овва! Учора цього гарного капелюшка мені доручили як знахідку. То ви його знайшли!

Жінка знітилася і зняла головний убір:

– Перепрошую, це не моя річ. Тож візьміть, може, за ним хтось повернеться.

Ромчик полегшено зітхнув, а дідусь знизав плечима і попрямував із капелюшком до майданчика з атракціонами.

Цього дня за головним убором знову ніхто не прийшов, тож капелюшок геть змудився, бо сумував за затишною оселею господарки. Там біля вхідних дверей, на вішаку, він висів поруч із жовтою шалькою, яка зрідка

бувала на вулиці. Тож після прогулянок із хазяйкою капелюшок завжди мав новини для шальки і часто розповідав їй цікаві історії. «Шалька, певно, непокоїться, куди я зник», – думав, сумуючи, капелюшок.

Наступного ранку дідусь поклав капелюшка на видне місце разом із запискою: «Хай озветься господарка і забере свою річ». Так капелюшок не один день провів у парку на майданчику з атракціонами. За ним здалеку стежив ворон, жалкуючи про втрату. Він не наважився ще раз його вкрасти, бо сторож мав довгого ціпка і не раз ганяв ним птаха.

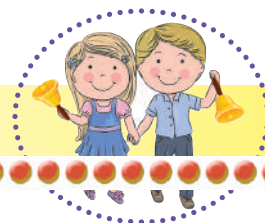
Зрештою якогось вечора дідусь вирішив подарувати капелюшка комусь зі своїх приятельок-сусідок. Він зайшов у трамвай, зручно вмовстився біля вікна і дорогою замріяно дивився на місто, яке неквапливо пропливало за склом. А капелюшок боязко лежав на сидінні, бо помітив, як поруч із трамваєм летить ворон і зазирає всередину. Коли дідусь побачив, що незабаром його зупинка, то поважно пройшов до виходу і зник за дверима. «Куди Ви? А я! Ви мене забули!», – скрикнув капелюшок, але його ніхто не почув. Трамвай покійно рушив за маршрутом.

Капелюшок ледь не плакав, бо його знову покинули. На наступній зупинці поруч сіла жінка, і похнюплений капелюшок побачив яскраво-червону сукню. «Це ж сукня моєї Ганусі», – подумав він і мало не застрибав від радості, а під час різкого поруху трамвая злетів із сидіння. Жінка підняла його і здивовано розглядала.

– Це ж мій солom'яний капелюшок! Як ти сюди потрапив? Вибач, що залишила в парку, – вона ніжно гладила червону троянду.

Капелюшок стомлено зітхнув і посміхнувся. Тепер він напевне знав, що шальці сподобається його пригода, коли випадково втратив і господарку, і дім, і свою улюблену подружку.

Так Усесвіт вчить, що чужі речі брати не варто, а ті, які загубилися, обов'язково повернуться, якщо мати щире серце і дбайливо до них ставитися.

Тематична картка «Вишиванка – символ України»

1. Уже близько 2 десятиліть цей прадавній символ України має й офіційне свято, яке святкують в різних куточках нашої планети. Прочитайте вірш та впишіть назву цього символу у кружечки.

Сорочку мати сину вишивала
І душу, й серце в вишивку вкладала.
Як пам'яті народної відлунки,
На полотні з'являлись візерунки,
Де кожен хрестик – то життєві миті...

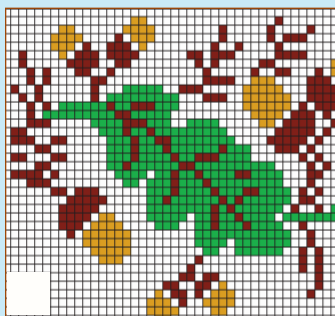
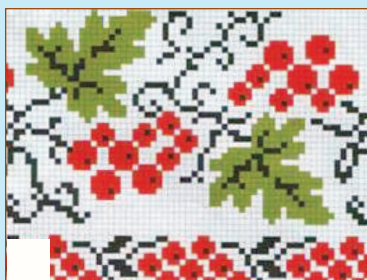
В ○ Ш ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

2. Українська вишиванка – це не просто одяг, а втілення багатой історії. Вишиванки мали багату кольорову гаму, а кожен колір – своє значення.

Поєднайте стрілкою кожен колір вишиванки із його значенням.

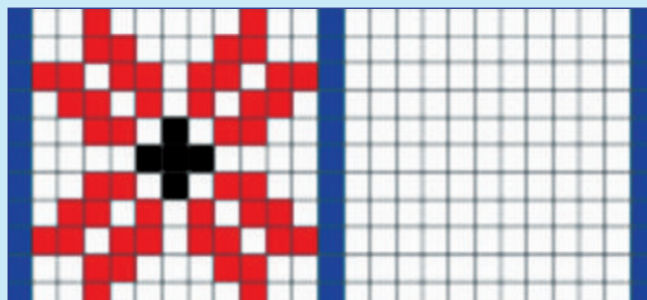
- - гармонія, кохання; захист від усього поганого;
- - символ землі, родючості. Несе в собі як радість, так і смуток;
- - це життя, пробудження природи;
- - символізує небо, воду та душевний спокій, здоров'я;
- - символізує Сонце, небесний вогонь, багатство;
- - колір землі-матері.
- - колір світла та чистоти.

3. Здавна сорочці приписували магічну силу. Узори вишивок були не лише простими прикрасами, але ой берегами, які захищали від злих духів, різних напастей. Впишіть у клітинки число, відповідне значенню мотива.

- 1). Любов, багатство, краса. Також це символ материнства (кущ – мати, ягоди – дітвора). (лнкаш).
- 2). Із давніх-давен вишивався як оберіг-захисник від злого ока. (акм).
- 3). Давній символ сімейного щастя. (рнзвгаад).
- 4). Символізує чоловічу силу, енергію життя та розвитку. (бду).

4. Домалюйте вишивку, повторюючи зображені мотиви орнаментів.

Рубрику підготувала Людмила Дорош

Зроби своїми руками

Повітряний змій

Ось і настало літо – пора канікул, відпочинку, розваг. Однією з них може бути пускання повітряного змія. Купити повітряного змія зараз не проблема, але він не подарує таких незабутніх вражень, як літальний апарат, зроблений власноруч. Запускати повітряного змія може стати грою для всієї родини! Як же зробити найпростішого повітряного змія з паперу – ми навчимо вас у цьому випуску.

Матеріали: кольоровий папір, дерев'яні палички, ножиці, мотузка, клей.

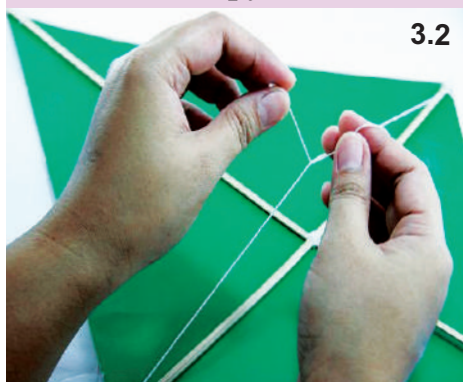
1. Беремо великий цупкий папір і надаємо йому ромбовидної форми.

2. Зав'язуємо дві палички хрест-навхрест мотузкою.

2

3. Прикріплюємо палички до паперу за допо-

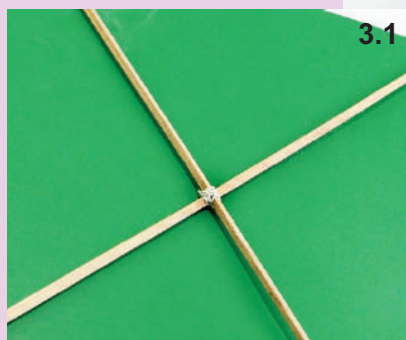
3.2

могою клею та ниток.

Прикріпити палички мотузкою можна і за допомогою клею, як на малюнку.

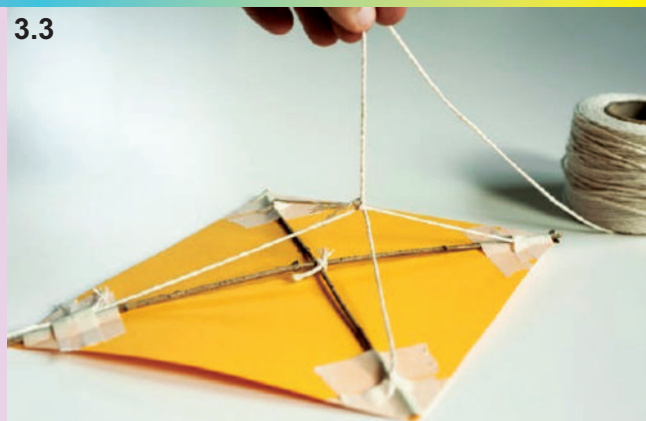

1

3.1

3.3

4. Прикрашаємо змія довгими різнокольоровими стрічками, які вирізаємо з паперу.

4

5. Повітряний змій своїми руками готовий! Залишилося прив'язати довгу нитку і запустити його в політ!

5

Наша дача

Пожвавлено

Слова В. Паронової, музика Н. Шевченко

Музична партитура пісні «Наша дача» у 2/4 ритмі. Партитура складається з чотирьох рядків нот. Над нотами вказано акорди: A7, Dm, G, C, F, C7, F, B, Gm, A7, Dm, C, G, C, A7, Dm, G, C. Під нотами наведено тексти українською мовою:

На - ста - є по - ра га - ря - ча - ї - де вся сі - м'я на да - чу.
Ї - де - мо не пу - сту - ва - ти, а ба - бу - сі по - ма - га - ти. На - ша да - ча
не про - ста, не про - ста. Всю - ди зрі - є сма - ко - та, сма - ко - та.

Настає пора гаряча –
Їде вся сім'я на дачу.
Їдемо не пустувати,
А бабусі помагати.

Приспів:

Наша дача не проста, не проста,
Всюди зріє смакота, смакота.

Є на грядкочках суниці,
Величезні полуниці,
На кушах ростуть порічки,
Агрус наставляє щічки.

Приспів.

Бабця каже: «Помагайте!
Всю малину позбирайте!»
Влітку повно в нас роботи,
А взимі п'ємо компоти.

Приспів.

Вознесіння Господнє

Сторінка народознавства з Ольгою Сенишин

Свято Вознесіння Господнього (Знесіння, Вшестя, Шестя) за церковним календарем є одним із найважливіших, так званих дванадесятих, і залежних од Великодня. Його відзначають на 40 день Христового воскресіння (завжди четвер) і цього року його відзначаємо 13 червня. Традиційно українці тоді прикрашають свою оселю буйною зеленню та свіжими травами, так само як і на Трійцю.

На Вознесіння у церквах проводять святкові служби та всенічні. Тоді можна подякувати за все, попросити допомоги, здоров'я, благополуччя, покаятися в гріхах. Вважається, що в цей день Господь ходить серед людей і чує їхні прохання. Тому якщо в щирій молитві щось у нього попросити, воно обов'язково збудеться. Але тільки якщо це не стосується фінансового благополуччя. Прийнято просити здоров'я своїм близьким та рідним. Також у храмі або вдома можна поставити свічку і помолитися за померлих.

Ніч перед Вознесінням називали солов'їною і вважали, що в цю ніч солов'ї своїми співами вітають настання літа і дають силу рослинам та тваринам. Якщо в цю ніч почути спів солов'я, то весь рік людину супроводжуватиме щастя й любов. Повля птахів, та й взагалі полювання в цей період вважалося великим гріхом. Крім птахів, літо вітали і люди, проводячи спеціальний ритуал, в якому промовляли таке: *«Весна на Вознесіння в небо підноситься – в світлий рай проситься. До Вознесіння Христового весна співати-танцювати готова. Дійшла весна до Вознесіння – тут їй і кінець»*.

Було помічено, що в ранок Вознесіння земля вмивається росю, ніби плаче по Ісусу, що віддаляється від неї. Тому вважається, що ця роса наділена особливою цілющою силою, здатною вилікувати хворих і подарувати красу дівчатам, якщо нею вмитися. Крім того після Вознесіння вже можна купатися. Навіть якщо на вулиці ще дуже холодно, застудитися після таких купань неможливо.

Господарі казали: *«На Вшестя вже починає викидати колос»*, а тому обходили свої посіви, качали на них крашанки для покращення врожаю. За народним

переконанням, на це свято найкраще ростуть будь-які рослини, де б вони не росли – у полі, лісі чи на горі. Селяни казали: *«Все зноситься від землі вгору»*. Щоб не заважати цьому буйному росту, в цей день тяжкої роботи не виконували: не можна копати, сіяти та будувати; заборонено шити, в'язати, вишивати та прати; не можна також пліткувати, лихословити, обманювати, брехати або ображати якимось чином людей чи тварин.

У це свято немає посту, тож можна вживати будь-яку їжу. Та існував звичай готувати спеціальне обрядове печиво у формі 7 драбинок, *«щоб було по чому Христові вилізти на небо»*. Такі «драбинки» відносили на могили своїх рідних і поминали померлих.

Вірили, що якщо спечені до свята «драбинки» винести на ниву і по одній поставити в кожному кутку загороди, то жито буде дуже добре рости і може вирости вище людського зросту. У деяких регіонах випікали пироги з начинкою з зеленої цибулі, в інших – робили поминальні паски і фарбували яйця, які уже не освячували в церкві. Окрім

«драбинок», на Чернігівщині та Сумщині готували тонкі млинці з пшоняного борошна. Їх у народі називали «божими онучами». Усі ці частування роздавали усім близьким. Казали, що в це свято Ісус повертається на Землю у вигляді мандрівника. Тому щасливою прикметою на Вознесіння вважається подати милостиню, зробити пожертву або допомогти незнайомцю на вулиці.

Молодь у цей день організовувала на природі різноманітні загри: водили хороводи на честь майбутнього хорошого врожаю, в деяких місцях накривали святкові столи та влаштовували веселі гуляння. Не обходилося і без ворожін на зіллі: незаміжні дівчата заплітали кілька гілочок звичайної берези в косу. Якщо через 10 днів до свята Трійці гілочки все ще не зів'януть, то цього року дівчина вийде заміж. Але головне в цей день – не забувати просту і глибоку християнську суть: любити себе, навколишніх і навколишнє.

Пишаємося нашими дітьми!

Костел Засів, 11 років
комуна Ульма,
Сучавський повіт

Космін Вішніук, 11 років
комуна Ульма,
Сучавський повіт

Паул Мідак, 11 років
комуна Ульма,
Сучавський повіт

Учениці 7 класу на святі «День української хустки»,
с. Палтін, Сучавський повіт